

EKSPERTPANEL

Resultater fra spørreundersøkelse gjennomført av Norsk Klimastiftelse som ledd i rapporten "Klimapolitikk i krysspress."

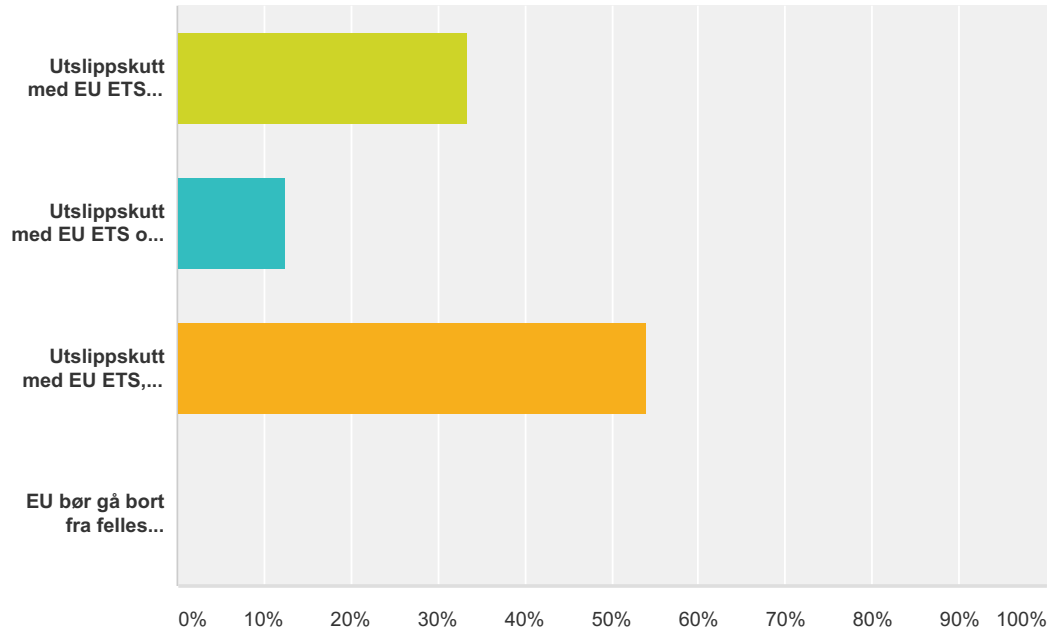
Undersøkelsen ble gjennomført i andre halvdel av august 2014.

I alt henvendte vi oss til 40 personer fra bedrifter, institusjoner, partier og organisasjoner. Disse 26 personene svarte på undersøkelsen:

Andreas Aasheim, rådgiver, Norwea
Arvid Nøttvedt, adm. direktør, Christian Michelsen Research
Erik Skjelbred, direktør, Statnett
Berit Tennbakk, partner, Thema Consulting Group
Catherine Banet, førsteamanuensis, Universitetet i Oslo
Edgar Hertwich, professor, NTNU
Erik Martiniussen, journalist
Geir Vollsæter, spesialrådgiver, Industri Energi
Gunnar Eskeland, professor, NHH
Hans Petter Kildal, direktør, Bergen Energi
Jens Ulltveit-Moe, konsernsjef, Umoe
Patrick Narbel, seniorrådgiver, Sund Energy
Kjetil Lund, klimapolitisk rådgiver for Jens Stoltenberg
Leiv Lunde, direktør, Fridtjof Nansens Institutt
Nils Røkke, klimadirektør, Sintef
Nina Jensen, generalsekretær, WWF-Norge
Oluf Ulseth, adm. direktør, Energi Norge
Peter Haugan, professor, Universitetet i Bergen
Paal Frisvold, styreleder, Brusselkontoret
Steinar Bysveen, konserndirektør, Statkraft
Terje Lien Aasland, energipolitisk talsperson, Arbeiderpartiet
Terje Osmundsen, viseadm. direktør, Scatec Solar
Thina M. Saltvedt, oljeanalytiker, Nordea
Torbjørn Kjus, oljeanalytiker, DNB
Tore Olaf Rimmereid, adm. direktør, E-CO Energi
Wenche Teigland, konserndirektør, BKK

Q1 EU-landene forsøker for tiden å komme til enighet om klimapolitiske mål og virkemidler for perioden 2020-2030. Hvilket av disse alternativene synes du EU bør velge? (kun ett svar)

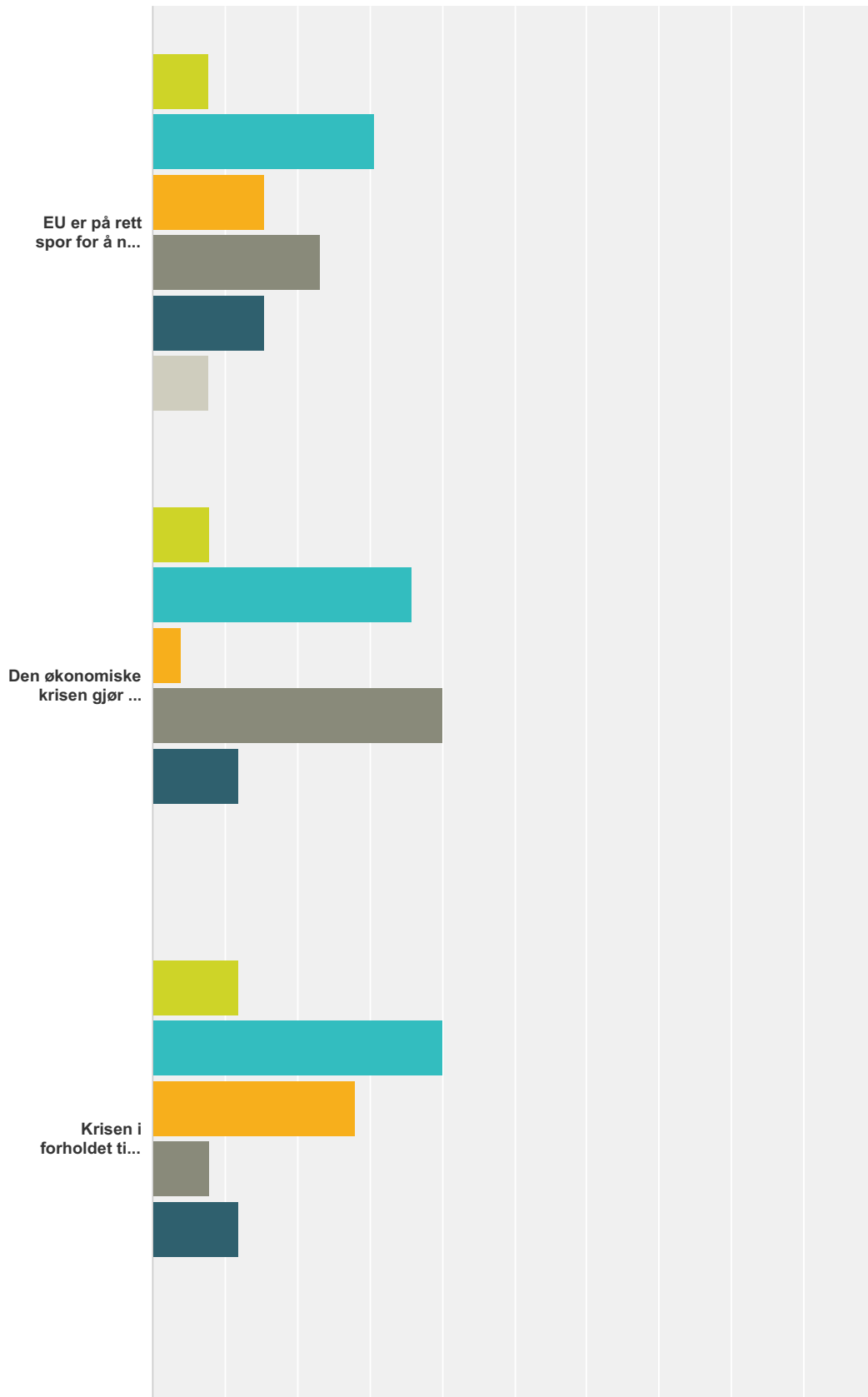
Besvart: 24 Hoppet over: 2

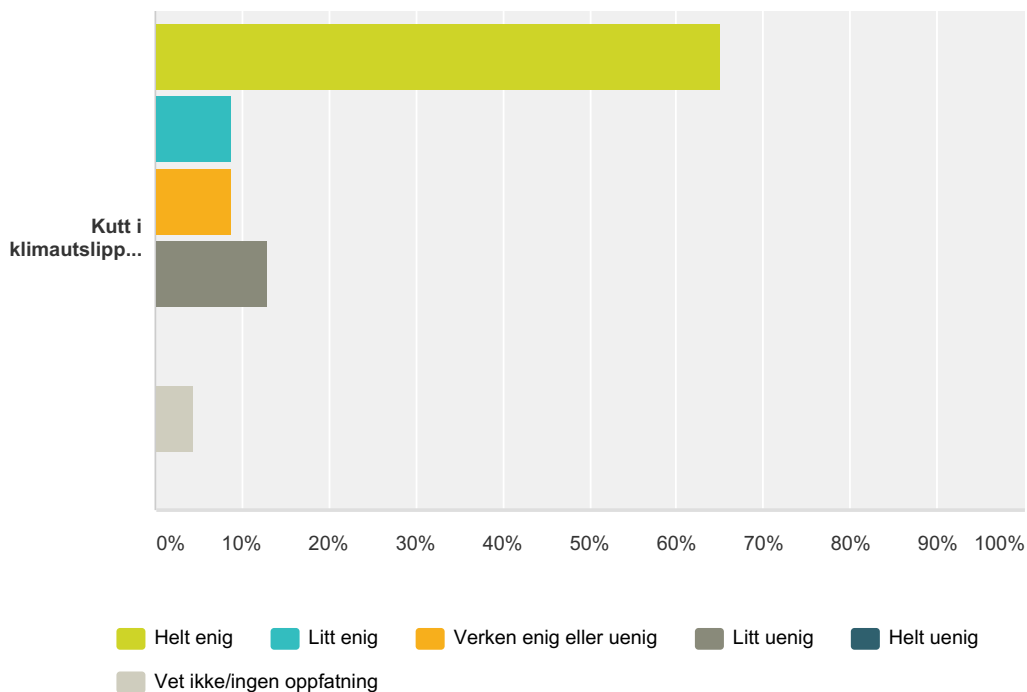

Svarvalg	Svar
Utslippskutt med EU ETS (kvotemarkedet) som eneste felles virkemiddel.	33,33% 8
Utslippskutt med EU ETS og bindende mål for utbygging av fornybar energi.	12,50% 3
Utslippskutt med EU ETS, bindende mål for utbygging av fornybar energi, og bindende mål for energieffektivisering.	54,17% 13
EU bør gå bort fra felles klimamål og -virkemidler og overlate dette helt til medlemslandene.	0,00% 0
Totalt	24

Q2 Nå vil vi be deg ta stilling til noen påstander om EUs klima- og energipolitikk.

Besvart: 26 Hoppet over: 0

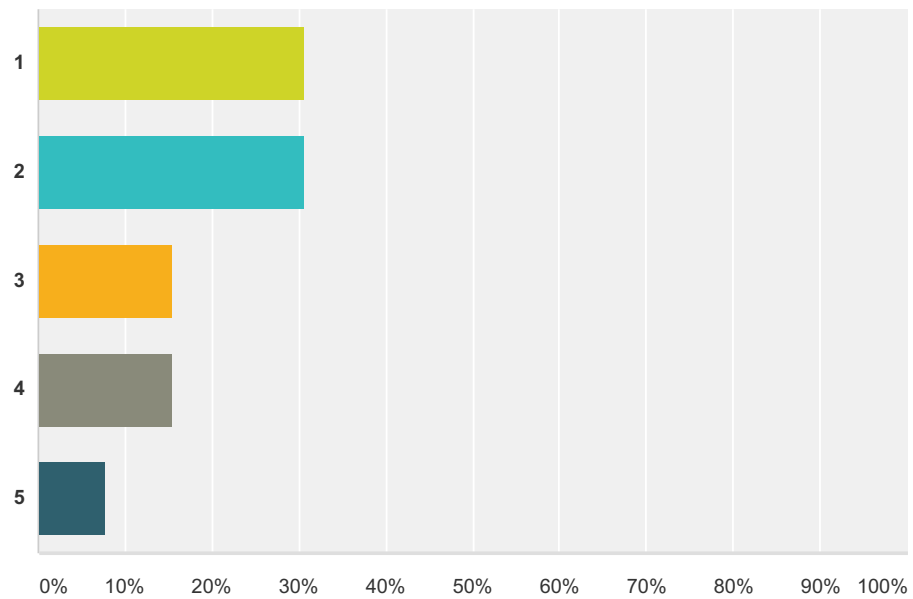

	Helt enig	Litt enig	Verken enig eller uenig	Litt uenig	Helt uenig	Vet ikke/ingen oppfatning	Totalt
EU er på rett spor for å nå målet om 80-95 prosent kutt i CO2-utslipp innen 2050.	7,69% 2	30,77% 8	15,38% 4	23,08% 6	15,38% 4	7,69% 2	26
Den økonomiske krisen gjør at EU ikke vil makte å være en pådriver for en ambisiøs klimapolitikk etter 2020.	8,00% 2	36,00% 9	4,00% 1	40,00% 10	12,00% 3	0,00% 0	25
Krisen i forholdet til Russland vil lede til at energisikkerhet blir EUs hovedfokus på bekostning av klima- og miljøhensyn.	12,00% 3	40,00% 10	28,00% 7	8,00% 2	12,00% 3	0,00% 0	25
Kutt i klimautslipp, overgang til fornybar energi og omfattende energieffektivisering styrker Europas konkurransekraft og sikrer langsiktig vekst.	65,22% 15	8,70% 2	8,70% 2	13,04% 3	0,00% 0	4,35% 1	23

Q3 Markedet for handel med utslippskvoter (EU ETS) er det viktigste verktøyet i EUs klimapolitikk. Ranger hvor vellykket du mener EU ETS har vært til nå på en skala fra 1 til 5, der 1 betyr minst vellykket og 5 mest vellykket.

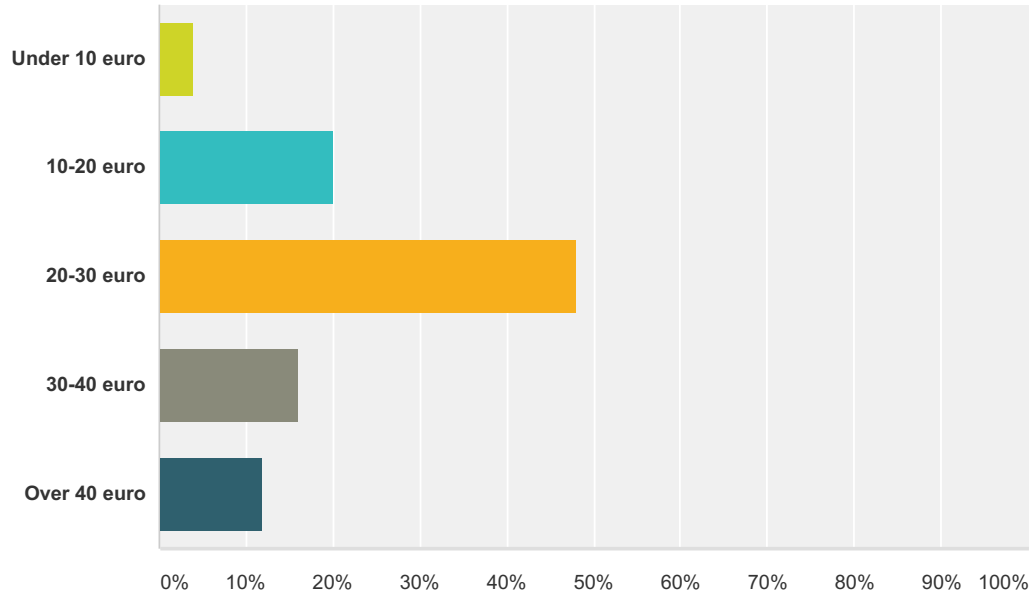
Besvart: 26 Hoppet over: 0

Svarvalg	Svar	
1	30,77%	8
2	30,77%	8
3	15,38%	4
4	15,38%	4
5	7,69%	2
Totalt		26

Q4 Prisen på utslipp av et tonn CO2 i EUs kvotemarked er nå rundt 6 euro. Hva tror du prisen vil være i 2025?

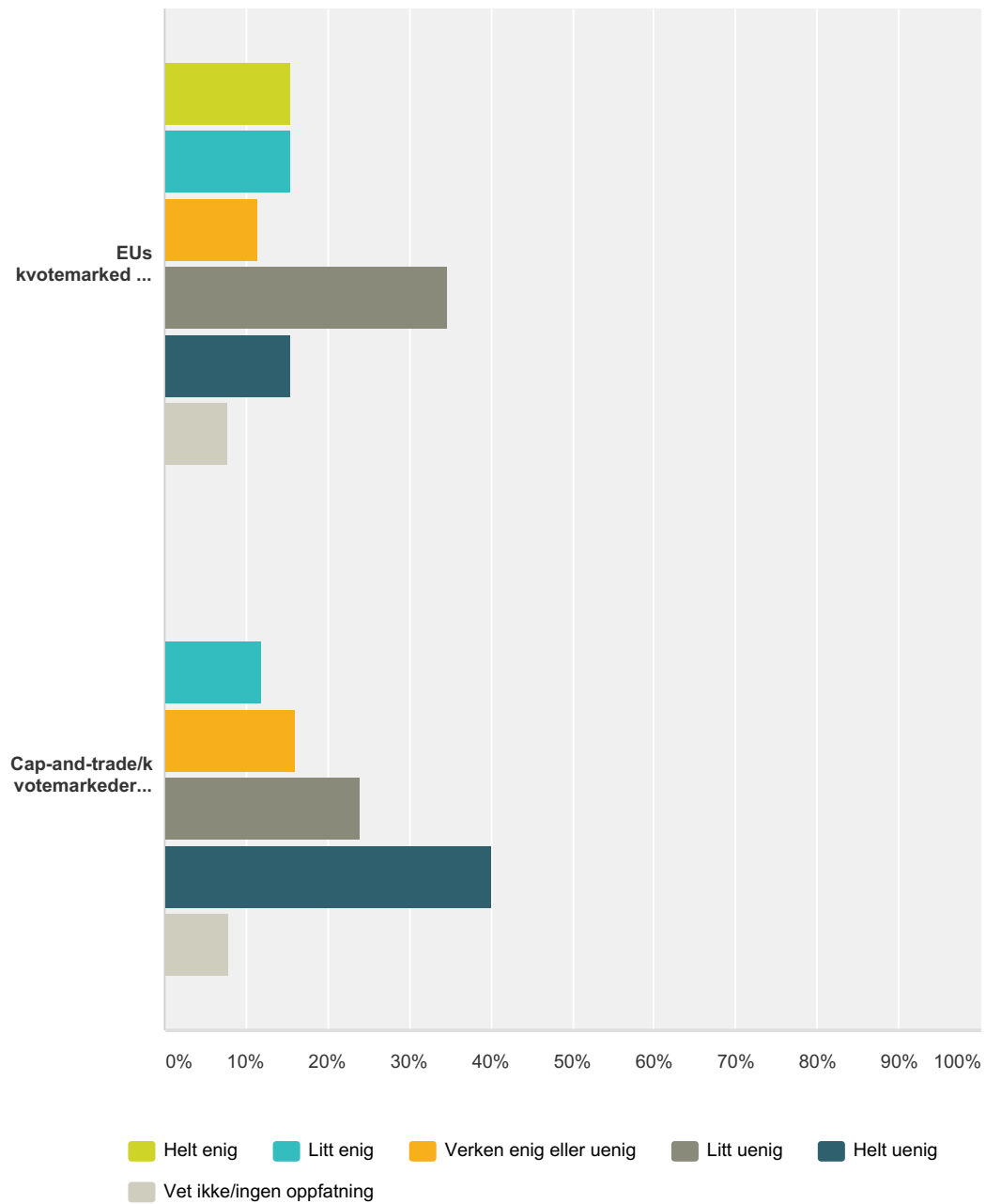
Besvart: 25 Hoppet over: 1

Svarvalg	Svar
Under 10 euro	4,00% 1
10-20 euro	20,00% 5
20-30 euro	48,00% 12
30-40 euro	16,00% 4
Over 40 euro	12,00% 3
Totalt	25

Q5 Nå vil vi be deg ta stilling til noen påstander om EU ETS.

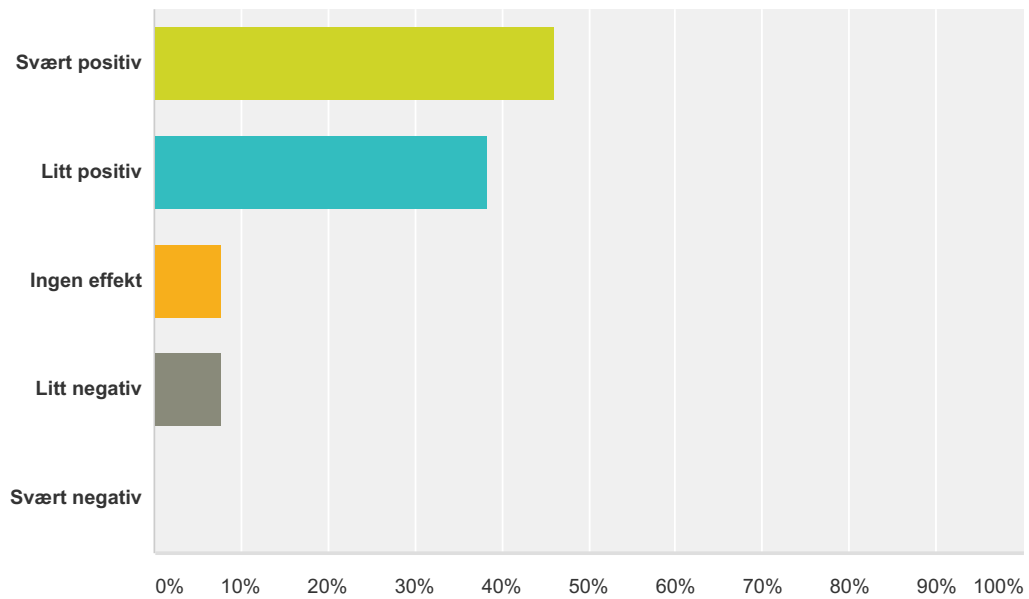
Besvart: 26 Hoppet over: 0

	Helt enig	Litt enig	Verken enig eller uenig	Litt uenig	Helt uenig	Vet ikke/ingen oppfatning	Totalt
EUs kvotemarked ETS vil være kjernen i et globalt marked for CO2-handel i FN-regi som innen 2025 blir det viktigste virkemiddelet for globale klimakutt.	15,38% 4	15,38% 4	11,54% 3	34,62% 9	15,38% 4	7,69% 2	26
Cap-and-trade/kvotemarkeder avvikles innen 2025 både i Europa og ellers og blir erstattet av et system med CO2-avgifter.	0,00% 0	12,00% 3	16,00% 4	24,00% 6	40,00% 10	8,00% 2	25

Q6 Norge deltar i store deler av EUs energi- og klimapolitikk. Hvilken effekt mener du dette har på Norges evne til å nå egne klimamål?

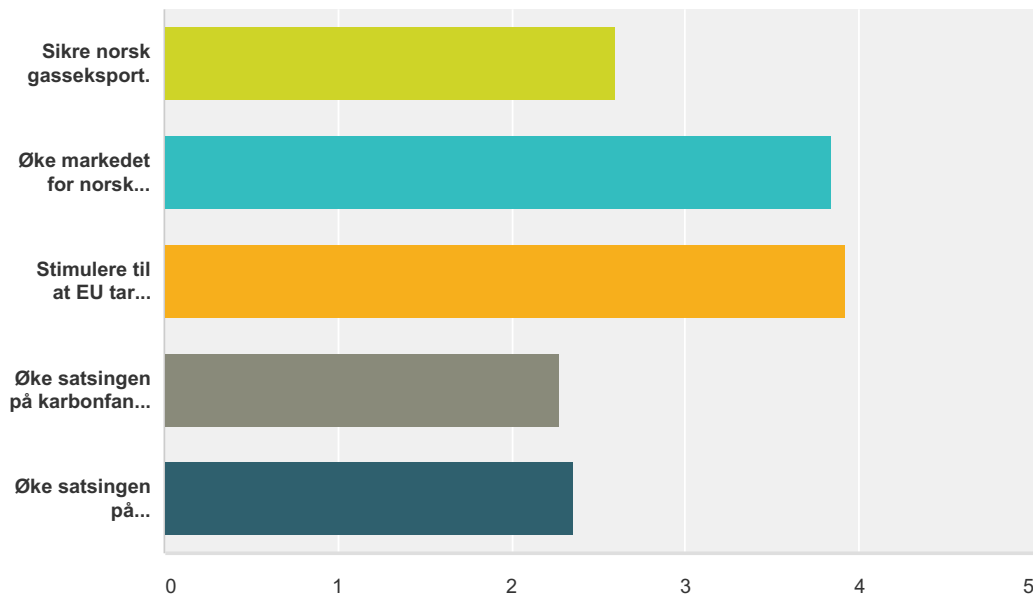
Besvart: 26 Hoppet over: 0

Svarvalg	Svar
Svært positiv	46,15% 12
Litt positiv	38,46% 10
Ingen effekt	7,69% 2
Litt negativ	7,69% 2
Svært negativ	0,00% 0
Totalt	26

Q7 "En ambisiøs energi- og klimapolitikk" er et av områdene den norske regjeringen fokuserer på i sin Europa-strategi. Hvilke mål bør regjeringen etter din mening prioritere i sine forsøk på å påvirke EUs politikk på dette feltet? Ranger alternativene på en skala fra 1 til 5, der 1 er høyest prioritet, mens 5 er lavest prioritet.

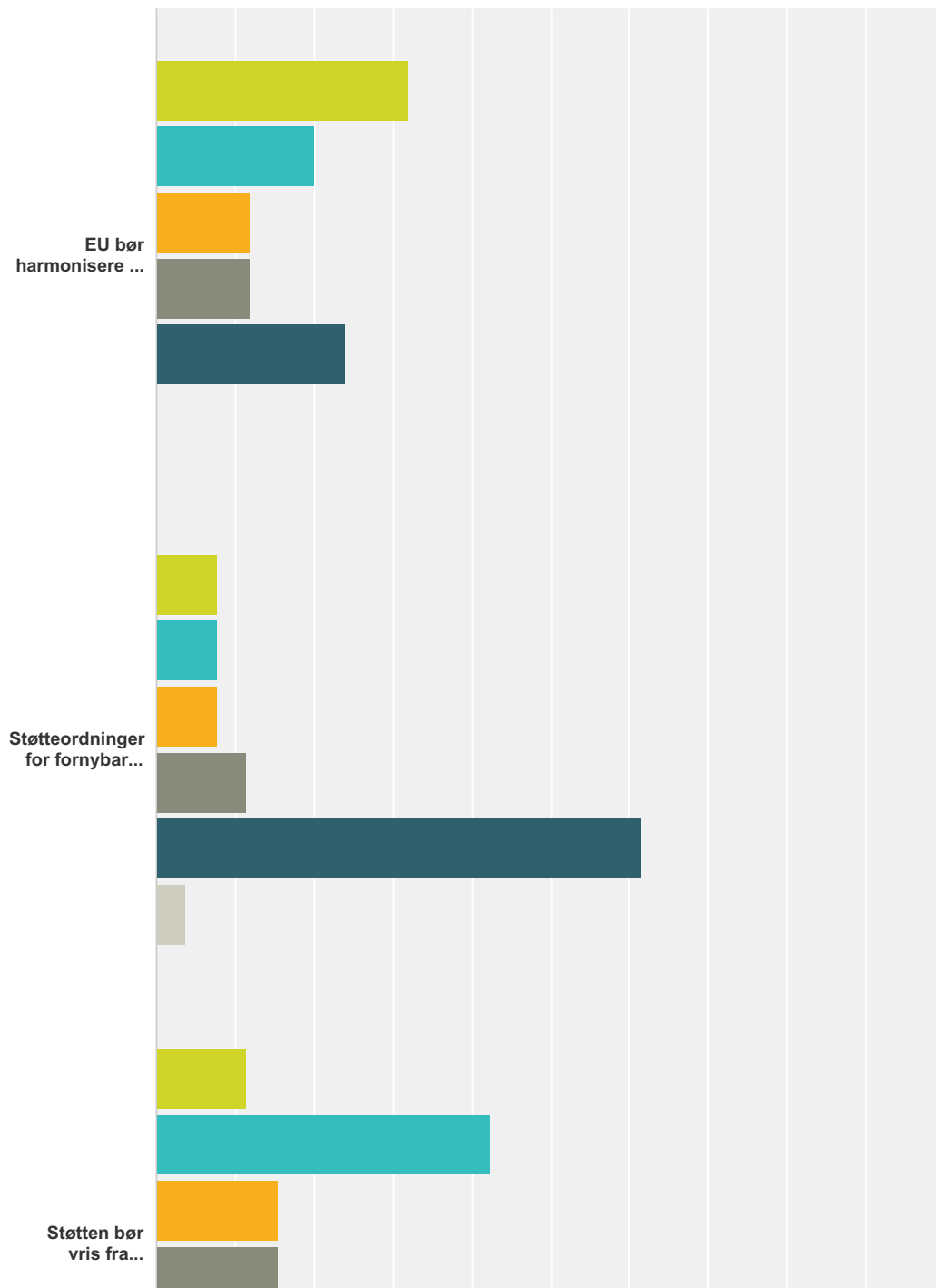
Besvart: 25 Hoppet over: 1

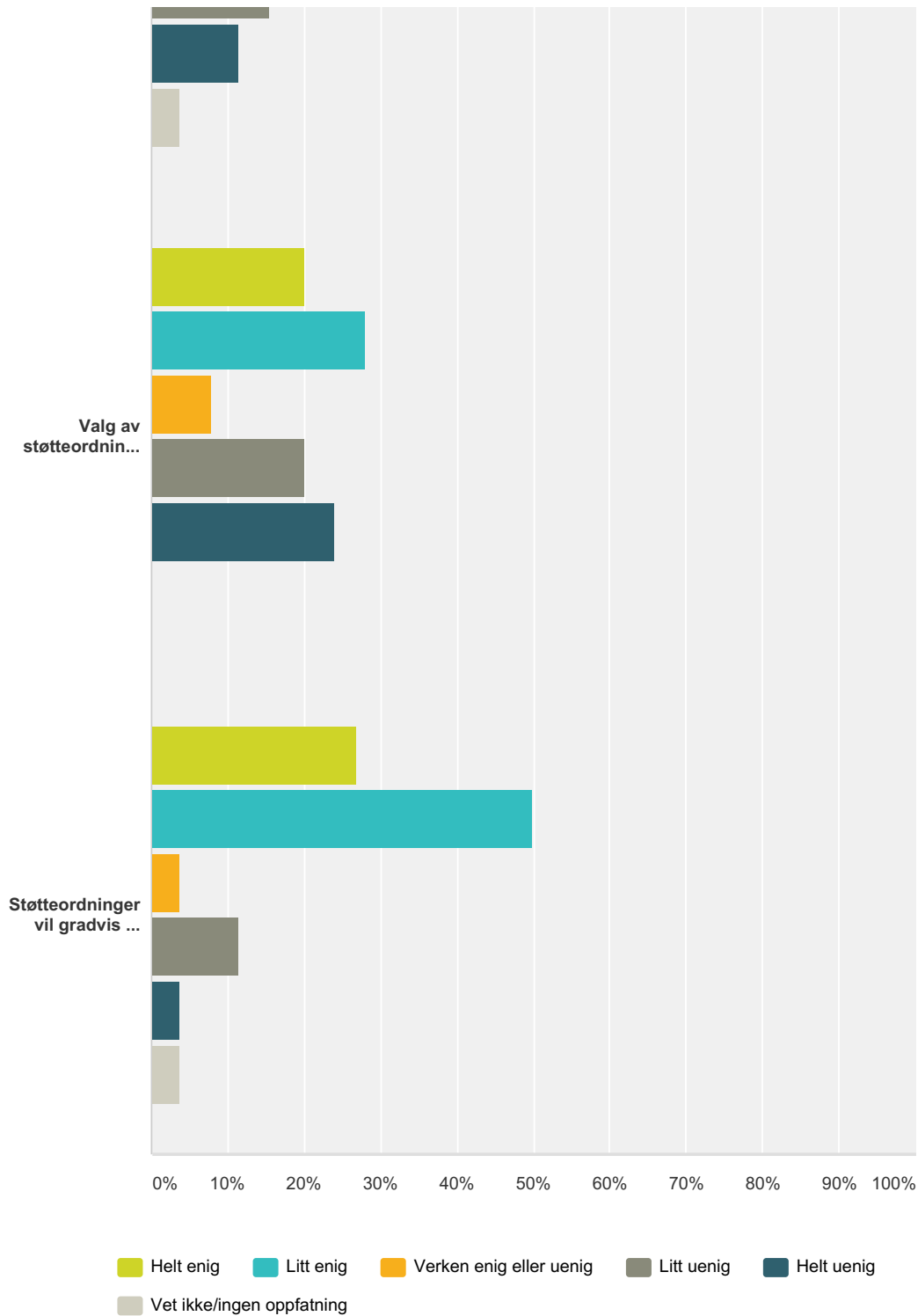

	1	2	3	4	5	Totalt	Gjennomsnittlig rangering
Sikre norsk gasseksport.	8,00% 2	20,00% 5	24,00% 6	20,00% 5	28,00% 7	25	2,60
Øke markedet for norsk fornybar energi/kraft.	44,00% 11	20,00% 5	20,00% 5	8,00% 2	8,00% 2	25	3,84
Stimulere til at EU tar global ledelse i omstillingen til et lavutslippssamfunn.	36,00% 9	40,00% 10	12,00% 3	4,00% 1	8,00% 2	25	3,92
Øke satsingen på karbonfangst og -lagring (CCS).	12,00% 3	4,00% 1	20,00% 5	28,00% 7	36,00% 9	25	2,28
Øke satsingen på energieffektivisering.	0,00% 0	16,00% 4	24,00% 6	40,00% 10	20,00% 5	25	2,36

Q8 EU har et bindende mål om at 20 prosent av det samlede energibehovet skal dekkes av fornybar energi innen 2020. Medlemslandene har innført ulike støtteordninger for å nå sine mål, og politikken etter 2020 er uavklart. Nå vil vi be deg ta stilling til noen påstander om fornybar energi og støtteordninger.

Besvart: 26 Hoppet over: 0

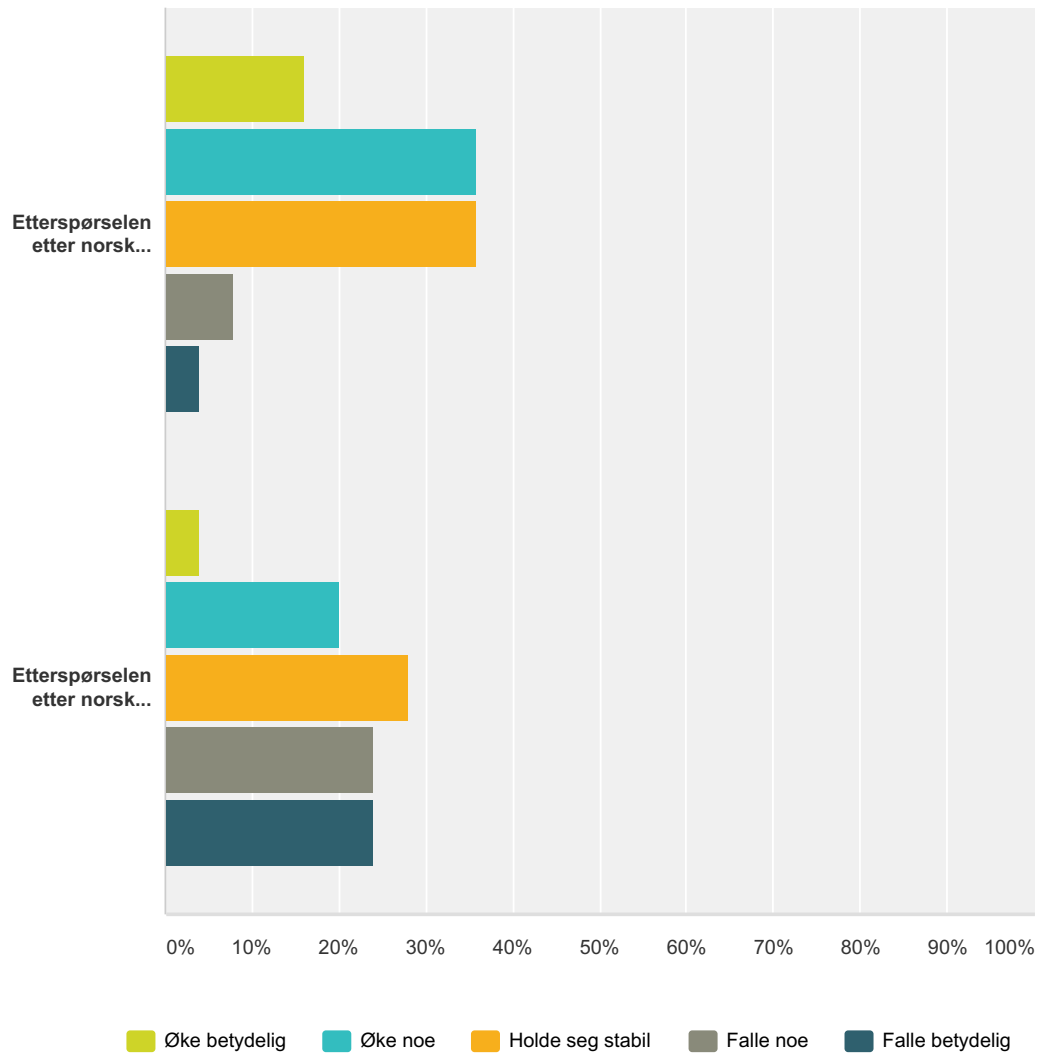

	Helt enig	Litt enig	Verken enig eller uenig	Litt uenig	Helt uenig	Vet ikke/ingen oppfatning	Totalt
EU bør harmonisere de nasjonale støtteordningene for å sikre en mer effektiv utnyttelse av offentlige midler.	32,00% 8	20,00% 5	12,00% 3	12,00% 3	24,00% 6	0,00% 0	25
Støtteordninger for fornybar energi bør utvikles snarest mulig.	7,69% 2	7,69% 2	7,69% 2	11,54% 3	61,54% 16	3,85% 1	26

Støtten bør vris fra utbyggingsvolum til innovasjon.	11,54% 3	42,31% 11	15,38% 4	15,38% 4	11,54% 3	3,85% 1	26
Valg av støtteordning bør også etter 2020 være overlatt det enkelte medlemsland.	20,00% 5	28,00% 7	8,00% 2	20,00% 5	24,00% 6	0,00% 0	25
Støtteordninger vil gradvis bli faset ut etter 2020 fordi fornybar energi vil bli lønnsom uten støtte.	26,92% 7	50,00% 13	3,85% 1	11,54% 3	3,85% 1	3,85% 1	26

Q9 Nå vil vi be deg vurdere hvordan etterspørselen etter norsk gass i EU vil utvikle seg.

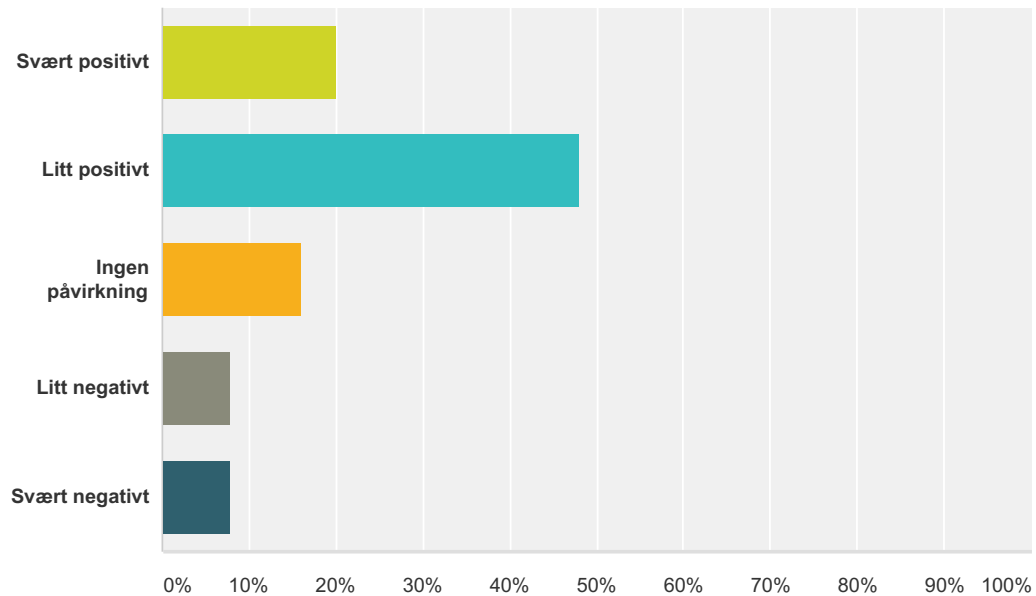
Besvart: 25 Hoppet over: 1

	Øke betydelig	Øke noe	Holde seg stabil	Falle noe	Falle betydelig	Totalt
Etterspørselen etter norsk gass i EU vil det kommende tiåret...	16,00% 4	36,00% 9	36,00% 9	8,00% 2	4,00% 1	25
Etterspørselen etter norsk gass i EU vil på lengre sikt (2030-40)...	4,00% 1	20,00% 5	28,00% 7	24,00% 6	24,00% 6	25

Q10 Krisen i Ukraina har ført energisikkerhet høyt opp på dagsordenen i EU. Hvordan vil dette påvirke markedsutsiktene for norsk gass i EU i årene fremover?

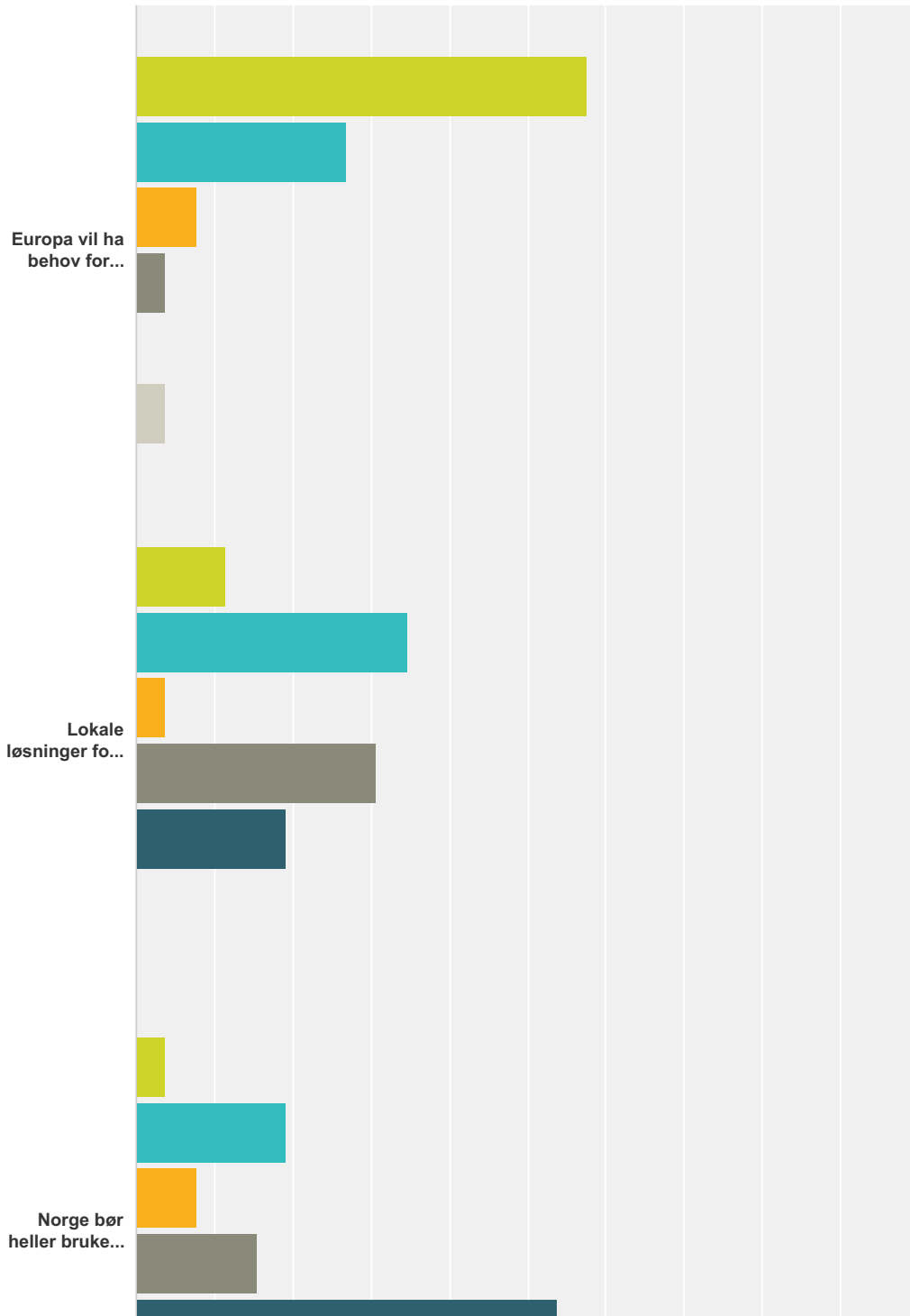
Besvart: 25 Hoppet over: 1

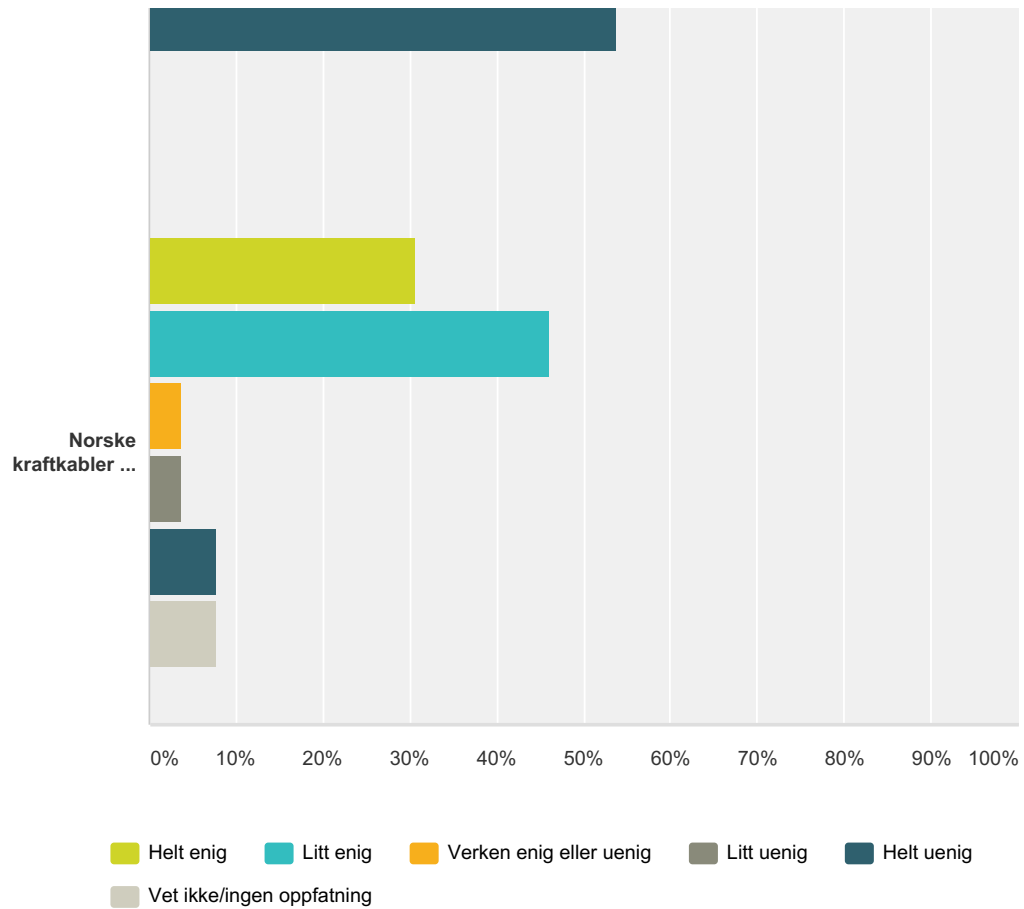

Svarvalg	Svar
Svært positivt	20,00% 5
Litt positivt	48,00% 12
Ingen påvirkning	16,00% 4
Litt negativt	8,00% 2
Svært negativt	8,00% 2
Totalt	25

Q11 Nye kraftkabler fra Norge til Tyskland og Storbritannia er under planlegging. Potensialet for å ta i bruk norsk vannkraft som balansekraft for fluktuerende fornybar energi i Europa - "grønt batteri" - diskuteres stadig. Her vil vi be deg ta stilling til noen påstander om dette temaet.

Besvart: 26 Hoppet over: 0

	Helt enig	Litt enig	Verken enig eller uenig	Litt uenig	Helt uenig	Vet ikke/ingen oppfatning	Totalt
Europa vil ha behov for betydelig mer norsk balansekraft enn det som kan leveres med de kablene som er planlagt i dag.	57,69% 15	26,92% 7	7,69% 2	3,85% 1	0,00% 0	3,85% 1	26
Lokale løsninger for lagring av energi vil utvikles og fjerne mye av markedsgrunnlaget for norsk balansekraft.	11,54% 3	34,62% 9	3,85% 1	30,77% 8	19,23% 5	0,00% 0	26
Norge bør heller bruke kraftoverskuddet innenlands.	3,85% 1	19,23% 5	7,69% 2	15,38% 4	53,85% 14	0,00% 0	26
Norske kraftkabler vil ta del i kapasitetsmarkeder og bli lønnsomme på grunn av dette.	30,77% 8	46,15% 12	3,85% 1	3,85% 1	7,69% 2	7,69% 2	26